

Làng quạt Chàng Sơn - nét tinh tế còn lại ở xã Tây Phương, Hà Nội

10:18 17/11/2025

Nằm yên bình trong xã Tây Phương, làng quạt Chàng Sơn vẫn giữ được nghề thủ công truyền thống từng nổi tiếng khắp vùng. Giữa nhịp sống hiện đại, những chiếc quạt tre, quạt giấy và quạt tranh được làm bằng tay vẫn mang vẻ đẹp tinh tế, mộc mạc, gợi nhớ nét văn hóa lâu đời của người Hà Nội xưa.

Đến Chàng Sơn, dễ dàng bắt gặp hình ảnh quen thuộc của một làng nghề cổ: Nan tre phơi vàng trên sân, tre nứa chất thành bó trước cửa nhà, và tiếng đục, tiếng giũa vang lên từ các gian xưởng nhỏ. Nghề làm quạt của Chàng Sơn đã tồn tại hàng trăm năm. Ông cha nơi đây từng chế tác quạt cho đình chùa, sân khấu dân gian và các nghi lễ truyền thống. Qua nhiều thế hệ, kỹ nghệ ấy vẫn được truyền lại một cách bền bỉ.

Người thợ Chàng Sơn tỉ mỉ vót nan và hoàn thiện từng chi tiết để tạo nên những chiếc quạt thủ công tinh tế.

Quạt Chàng Sơn nổi tiếng bởi sự công phu và tinh tế. Khung quạt làm từ tre già, được chọn lọc kỹ rồi chẻ mảnh, vót nhẵn. Mặt quạt có thể là giấy dó, vải hoặc lụa, tùy mục đích sử dụng. Nhiều gia đình vẫn giữ nghề vẽ tranh thủ công trên quạt: Cảnh làng quê, hoa sen, phong cảnh cổ, rồng phượng... khiến mỗi chiếc quạt giống như một tác phẩm nhỏ, mang hồn của người thợ.

Du khách đến Chàng Sơn thường thích ngắm người thợ thao tác. Một cụ cao tuổi tỉ mỉ vót nan tre, người phụ nữ phết hồ dán mặt quạt, thanh niên trẻ sấy quạt cho phẳng tất cả hòa thành nhịp điệu lao động rất đặc trưng của làng nghề. Để phù hợp thị hiếu hiện nay, nhiều hộ sáng tạo thêm quạt mini để bàn, quạt treo tường và quạt nghệ thuật dùng trong biểu diễn, giúp nghề truyền thống có thêm sức sống mới.

Người thợ Chàng Sơn tỉ mỉ làm quạt trong xưởng nhỏ của gia đình.

Dù không còn phồn thịnh như thời đỉnh cao, Chàng Sơn vẫn giữ được dấu ấn riêng. Nhiều gia đình mở cửa đón khách tham quan, giới thiệu quy trình làm quạt và để khách tự trải nghiệm vẽ quạt, dán quạt. Điều này giúp làng nghề gần gũi hơn với giới trẻ, đồng thời tạo thêm nguồn thu bền vững.

Sự tồn tại của làng quạt Chàng Sơn giữa xã Tây Phương hôm nay mang ý nghĩa đặc biệt. Không chỉ là câu chuyện giữ nghề, mà còn là sự gìn giữ ký ức văn hóa của một vùng thủ công lâu đời. Những chiếc quạt nhẹ nhàng, thanh thoát từ bàn tay người thợ Chàng Sơn góp phần làm phong phú thêm bản sắc của Thủ đô nơi truyền thống và hiện đại vẫn có thể song hành một cách hài hòa.

Minh Thẩm